

**Zavod TransAkcija
Vodnikova cesta 8
1000 Ljubljana**

info@transakcija.si

Ljubljana, 25. 1. 2019

LETNO VSEBINSKO POROČILO ZA 2018

Zavod Transfeministična Inicijativa TransAkcija je nevladna in neprofitna organizacija, ki deluje za podporo, informiranje, opolnomočenje in zavezništvo transspolnih oseb v Sloveniji. Zavod TransAkcija ponuja podporo vsem transspolnim in cispolno nenormativnim osebam ne glede na spolno identiteto in/ali spolni izraz. Osnovno poslanstvo Zavoda TransAkcija je zagovorništvo človekovih pravic in svoboščin transspolnih in cispolno nenormativnih oseb.

Zavod TransAkcija je bil ustanovljen 30. 7. 2015 in uradno registriran kot zavod 20. 8. 2015. Direktor mag. Julian Linn Koletnik je v zavodu zaposlen od 1. 9. 2015 naprej. Od 1. 4. 2018 dalje je v zavodu kot Programski_a koordinator_ica zaposlen Evan Grm.

Organi zavoda so:

- svet zavoda
- direktor
- strokovni svet

Zavod upravlja svet zavoda.

TRANS *Akcija*

Svet zavoda sestavljajo 3 člani, in sicer:

- 1 član kot predstavnik ustanoviteljev/ic, ki jo/ga določi ustanovitelj s sklepom,
- 1 član kot predstavnik delavcev zavoda, ki ga določijo delavci zavoda na tajnem glasovanju z večino oddanih glasov vseh delavcev,
- 1 član kot predstavnik uporabnikov oziroma zainteresirane javnosti, ki ga določi ustanovitelj s sklepom.

Svet zavoda je na seji dne, 25. 1. 2019 sprejel zaključno finančno in vsebinsko poročilo za leto 2018.

Primarne uporabnice_ki programa TransAkcija so transspolne osebe, ne glede na njihovo spolno identiteto in/ali spolni izraz ter osebe, ki čutijo, da niso cispolne, hkrati pa svoje spolne identitete še niso artikulirale oz. definirale ali pa tega niti ne želijo narediti. Poleg transspolnih oseb delamo še z uporabnicami_ki, ki doživljajo neujemanja med spolom, ki jim je bil pripisan ob rojstvu ter njihovim doživljanjem lastnega spola in spolne identitete, a se ne identificirajo specifično kot transspolne osebe – cispolno nenormativne osebe. Ob tem delamo tudi z družinami oz. pomembnimi drugimi transspolnih in cispolno nenormativnih oseb, predvsem starši, kdaj pa tudi prijatelji_cami, partnerkami_ji, itd. Sekundarne uporabnice_ki programa TransAkcija so cispolne osebe, ki so vključene predvsem v izobraževalne in osveščevalne sklope programa in tudi v osebno svetovanje.

Dejavnosti in aktivnosti zavoda so:

- Osebno svetovanje
- Podporna pogovorna skupina

Podpora pri komunikaciji in obiskovanju medicinskih in uradnih institucij, npr.: vstop v proces medicinske tranzicije, urejanje spremembe spolnega identifikatorja na osebnih dokumentih, urejanje zdravstvenih storitev preko Zavoda RS za zdravstveno zavarovanje, itd.

- Zavzemanje za ureditev človekovih pravic transspolnih oseb s poudarkom na pravnem priznanju spola z državnimi pravnimi institucijami v Sloveniji,
- Organizacija izobraževalnih, zabavnih in tematskih dogodkov, npr.:

letno strokovno srečanje TransMisija, mesec osveščanja o transspolnosti TransFormacije v mesecu novembru, žalne slovesnosti ob Dnevu spomina na žrtve transfobije (20. 11.), razne delavnice (spolni izraz, makeup, vlogganje, ...), športno-rekreacijski ter zabavni dogodki (pohodi, kolesarjenje, igranje družabnih iger, ...) in mnogo drugega,

- Izdaja publikacij in raziskav;

raziskava [Potrebe transspolnih oseb v Sloveniji](#) (2015),

publikacije [Vsi spoli so resnični](#) (2016),

[Pravno priznanje spola v Sloveniji](#) (2016)

in [Priročnik za medijsko poročanje o transspolnosti](#) (2017),

- Projekti večanja prepoznavnosti transspolnih oseb; npr.

izdaja dokumentarnega filma Transspolna življenja v Sloveniji (2016),

fotografska razstava 30” – Portreti transspolnih in cispolno nenormativnih oseb (2017),

ilustrativni projekt TransPoteze (2018),

serija stripov Demiboyhood (2017 – 2018),

TRANS Akcija

- Program usposabljanja za prostovoljsko delo, za več informacij oz. za priključitev k naši skupini prostovoljk_cev pišite na evan.grm@transakcija.si
- [YouTube kanal TransTube](#), ki predstavlja video arhive dogodkov TransAkcije ter izvirne informativne, razvedrilne, umetniške in politične vsebine o LGBTIQ tematikah s posebnim poudarkom na transspolnosti,
- informiranje, izobraževanje in osveščanje o tematikah transspolnosti;

organizacija okroglih miz in javnih diskusij, predavanja na fakultetah, izobraževanja za nevladne organizacije, izobraževalne ustanove in podjetja – tudi preko sodelovanja v projektu Certifikat LGBT prijazno, ki ga izvaja Mestna občina Ljubljana, udeležba na panelih festivalov, izdaja člankov,

- Vključenost v krovno evropsko organizacijo za tematike transspolnosti TGEU – Transgender Europe in mednarodno mladinsko in študentsko organizacijo za lezbijke, geje, biseksualne, transspolne, kvir in interspolne osebe IGLYO, mreženje in sodelovanja z mednarodnimi organizacijami ter lokalnimi organizacijami.

Aktivnosti zavoda 1. 1. 2018 – 31. 12. 2018:

Podporne skupine za transspolne osebe izvajamo vsakih 14 dni. V navedenem času so srečanja podpornih skupin bila: 9. 1., 23. 1., 6. 2., 20. 2., 6. 3., 20. 3., 3. 4., 17. 4., 15. 5., 29. 5., 12. 6., 26. 6. smo bile_i vodje v tujini, 10. 7. je srečanje odpadlo zaradi našega TransTabora, 24. 7., 4. 9., 18. 9., 2. 10., 16. 10., 30. 10. je odpadlo zaradi praznika, 13. 11. zaradi dogodka TransMisija V, 27. 11. in 18. 12. Srečanje pogovorne podporne skupine traja okvirno 90 minut, kdaj se podaljša za 15–30 min.

TRANS *Akcija*

Individualno svetovanje poteka v živo na podlagi vnaprejšnjega dogovora za termin ali pa na internetu. Med 1. 1. in 31. 12. 2018 smo izvedli 60 individualnih svetovanj s transspolnimi osebami, kar nekajkrat tudi ob prisotnosti družinskih članic_ov transspolnih oseb ali pa samo s starši transspolnih oseb, predvsem mladoletnih. Od tega je 10 uporabnic_kov kontinuiranih. Svetovanje traja okvirno 60 min. Izvajamo tudi nekontinuirana internetna svetovanja, teh je v tem obdobju bilo 50.

Usposabljanje glede tematik transspolnosti za organizacije in institucije ter okrogle mize in predavanja so bila sledeča; 9. 3. - Okrogla miza Brez obraza in glasu: Latentni diskurzi o neobstoju biseksualnosti na primeru Alme in Thee, SEM, 26. 3. - Predstaviteljski tematski številki Dialogov, Zakaj feminizem danes? v Pritličju, 19. 6. - Intersekcionalnost - prepletenost identitet in osebnih okoliščin, 13. 9. - LUPA - festival nevladnih organizacij, 19. 9. - Vzhodno od queera ali kjer ga najdeš - Transparent, 8. 10. - Okrogla miza: Duševno zdravje LGBT+ oseb na Mestni občini Ljubljana, 9. 10. - Filmski večer s strokovnim komentarjem: The Danish Girl, 10. 10. - Spolna sreda (vse troje v sodelovanju s projektom Kako si? Društva študentov psihologije Slovenije), 9. 11. - Okrogla miza o lgbtq+ gibanju - Wetrinsky, Maribor, 8. 12. - Pogovorni večer z TransAkcija: Transspolnost in Queer liberaton (z A kolektiv žarnica), Celje, 15. 12. - LGBTQ+ na koncu jezika (z Novi dijak).

Izobraževalni in družabni dogodki, ki smo jih v tem času organizirale_i so bili; 6. 3. - Prazno priznanje spola: pravna praznina človekovih pravic transspolnih oseb v Sloveniji, javna diskusija, 17. 3. - TransPoteze - Portretiranje ob družabnih igrah v Dobri Potezi, 23. 3. - TransPoteze - Portretiranje na filmskem večeru, 7. 4. - LGBT+ izmenjevalnica oblačil, 21. 4. - LGBT aktivistični poligon, 12. 5. - TransŠport - pohod na Rožnik, 17. 5. - Odprta scena, IDAHOBIT 2018, 16. 6. - Na preseku: spolne identitete in spolne usmerjenosti -

TRANS *Akcija*

javni forum v okviru Ljubljana pride, 17. 6. - predparadna LGBT+ izmenjevalnica oblačil in piknik, 11. - 15. 7. - TransTabor - prvi trans specifičen tabor v Sloveniji, 18. 8. - TransŠport: pohod na Šmarno goro, 16. 10. - TransProstor: Duševno zdravje, 15. 11. - Tiffany ARTikulacija: Queer Moda (s Kulturni center Q), 20. 11. - Dan spomina na žrtve transfobije - TDOR 2018, 22. 11. Kavarniški večer: Kjer se konča pravica (s Kulturni center Q in Legebitra), 11. 12. - TransProstor: Družina.

TransMisija V je letos potekala 13. 11. 2018 in je bil prvi shod na katerem na katerem se je javno opozorilo na kršitve človekovih pravic transspolnih oseb, ki je bil organiziran v Sloveniji. Za razliko od nekdanjih formalnih strokovnih srečanj TransMisija I – IV smo letos dogodek prestavile_i na ulice z namenom zavzemanja javnega in medijskega prostora. Pravno priznanje spola in zdravstveno varstvo transspolnih oseb sta bili osrednji temi prvega dela srečanja. Obe temi kljub večletnemu opozarjanju na njuno neurejenost, ostajata nerešeni, transspolne osebe pa so posledično izpostavljene pridobivanju diagnoz duševnega zdravja, obvezni psihiatrični in psihološki obravnavi, življenju brez osebnih dokumentov, ki bi odražali njihovo dejansko identiteto, ter diskriminaciji pri javnih storitvah in v javnih prostorih. Zbirale_i smo tudi podpise za Poziv k vzpostavitvi formalne ureditve postopkov potrditve spolne identitete za transspolne osebe, ki smo ga konec novembra oddale_i na Ministrstvo za zdravje. Sklepno dejanje TransMisije V je bil open mic dogodek TransMic: Dovolj čakanja, ki je po shodu potekal v Pritličju. Dogodek je doživel ogromno medijskega poročanja, največ izmed vseh naših dogodkov do sedaj.

Ozaveščevalna kampanija o transspolnosti poteka ves čas, primarni mediji, ki ga uporabljamo v te namene so spletna stran, Facebook in Instagram, pa tudi Twitter.

TRANS *Akcija*

Prav tako se transspolnost še vedno pojavlja v medijih in velikokrat pri prispevkih sodelujejo tudi predstavnice_ki in/ali člani_ce Zavoda TransAkcija. V preteklem obdobju so se med drugim zvrstili naslednji prispevki:

- [Oddaja Dobro jutro](#), RTV Slo, prispevek se začne na 20. minuti
- [Tranzicije spolov](#), Tednik, RTV Slo
- [Shod "Dovolj čakanja"](#), Prvi program Radia Slovenija
- [Bili smo na shodu transspolnih oseb v Ljubljani](#), siol.net
- [Transspolne osebe v Sloveniji imajo dovolj čakanja na ureditev pravnega položaja](#), Mladina
- [Dovolj čakanja!](#), Danes je nov dan (Argument)
- [Transspolnost se pri nas smatra kot duševno motnjo](#), svet.24ur.com
- ["Lepo je, ko te nekdo vidi, kot se vidiš sam..."](#), 24ur.com
- ["Kadarkoli grem ven, bulijo vame"](#), Linn Julian Koletnik in Lea Aymard, Delo
- [O težavah s spolom, o težavah z mano](#), Martin Gramc, LUD Literatura
- Intervju s Filipom Vurnikom, [1. del](#), [2. del](#), revijapanika.si
- [Svetovna zdravstvena organizacija: Transspolnost ni duševna motnja](#), narobe.si
- [Rojen v napačnem telesu](#), intervju s transspolnim fantom Liamom Gabrielom Viragom, Onaplus
- [Zdaj sem končno srečen](#), Revija Zarja
- [Prvo dokumentirano dojenje transspolne ženske](#), Mladina
- ["Sem Lea"](#), Lea Aymard, Torek ob petih
- [Oddaja Dan](#), Planet TV

Predstavnici_ka TransAkcije [Linn Julian Koletnik](#) in [Evan Grm](#) sta gostovali_a v

TRANS *Akcija*

oddaji [Dan](#). na [Planet TV](#). Veseli nas, da se mediji zanimajo za tematiko transspolnosti in da jim pri tem pomaga tudi naš Priročnik za medijsko poročanje o transspolnosti. Praksa pa še vedno kaže, da se težko izognemo ravno tem primerom poročanja, na katere najbolj opozarjamo (fokus na medicinski tranziciji, slike prej-potem, itd.)

- [Oddaja Dobro jutro](#), RTV Slo

V oddaji je Lea Aymard govorila o seksizmu lepotnih tekmovanj ter njihovi škodljivosti za transspolne osebe, o stiskah, ki pridejo s tem, da po več letih tranzicije še kar nima urejenih osebnih dokumentov, ki bi legitimirali njen spol ter ves čas razbijala mite o tem, da sta spola samo dva in da bi spol naj določale genitalije (prispevek se začne na 21. minuti).

Linn Julian Koletnik,

Direktor

Zavod Transfeministična Inicijativa TransAkcija